

● نکته‌های تربیتی - روانی

* تربیت در سه بُعد

تشت که اشخاص خیس کرده‌اند تا صبح بشویند، و یک وقت با نگاهیانی دادن به جای دوستان در هوای سرد و ساعت‌های نیمه شب.

خلاصه هر کس بنا بر شأن خود راه و روشی دارد برای خرد کردن دنده‌های نفس شیطانی که هزار رنگ دارد و همه راهها را هم بلد است... انداختن و جمع کردن جای خواب بچه‌ها هم از امور پرطرفداری بود که بعضی از دوستان کمین می‌زدند و تا چشم بچه‌ها را دور می‌دیدند و یا آنها می‌رفتند برای مسواک کردن یا تجدید وضو، فوری مشغول می‌شدند.^۱

* غذای روح را دریابید

وقتی که شما برای تربیت روح و

جسم فرزندان خود اهمیتی

قائل نیستید،

نباید انتظار داشته باشید

که آنها

در محیط آکنده

اخلاق اسلامی رکن اساسی تربیت انسانهاست و انسان مسلمان باید در سه بُعد تربیت، دانش و عمل اسلامی بارز باشد. بنابراین لازم است مدارس همت خود را بر پرورش کودکان و نوجوانان کشور در قلمرو اعتقاد، تربیت، اخلاق و تعبد عملی اسلامی و ایجاد روحیه دانش دوستی متمرکز کنند و آن را اساس کار خود بدانند!

* به هم پیوستگی مدرسه، خانه و جامعه

مدرسه دنباله جریان طبیعی زندگی اجتماعی است. همچنان که خانواده نیز می‌تواند چنین حالتی را به خود بگیرد. به عنوان مثال، اگر شرایط مدرسه را با شرایط یک خانواده منظم مقایسه کنیم در می‌یابیم که وظیفه یک کودک در این خانواده، پذیرفتن خانه نه به عنوان یک مؤسسه جدا شده از اجتماع، بلکه به عنوان استمرار و دنباله جریان طبیعی زندگی کودک در اجتماع است. پس کودک چه در خانه و چه در مدرسه بایستی خود را در یک فعالیت بزرگتر اجتماعی ببیند و اگر هم از طریق این دو، عاداتی را فرامی‌گیرد، بایستی این فراگیری عادات در آینده به پیشرفت اجتماعی او منجر شوند.^۲

* صرع کوچک

این نوع عارضه با توجه به نوع آن به طرق مختلف چون خیره شدن برای مدت محدود به یک محل و یا تشنج غیر ارادی قسمتی از بدن عارض می‌گردد. به خاطر اینکه مورد مزبور ساده به نظر می‌رسد، نباید از آن سرسری گذشته و به آن توجه نکرد. چه به هر حال صرع از بزرگترین مورد تا ساده‌ترین نوع عارضه‌ای است مشکل و لطمه زننده به فرد مصروع.

با مشاهده رفتار غیر ارادی باید به روانپزشکان و متخصصین اعصاب مراجعه کرد و به نداوی لازم پرداخت.^۳

* شکسته نفسی

غالبا برگ برنده دست بچه‌هاست. هر سازی را که نفس سرکش کوک کند و هر راهی را که هوای نفس جلوی پای آنها بگذارد، بچه‌ها حرف خودشان را می‌زنند و راه خودشان را می‌روند.... گاهی با جارو کردن چادر و سنگرو شستن ظروف غذای دیگران به نحوی که متوجه نشوند، واکس کردن بوتین بچه‌ها وقتی همه خوابیده‌اند و شستن لباسهای جمع شده در

از فساد، افرادی صالح و سالم بار آیند. ما برای آموختن آشپزی، دوختن لباس و کارهای دیگر نزد متخصصین فن می‌رویم و از آنها مسائلی می‌آموزیم، ولی کمتر اتفاق می‌افتد که برای تربیت صحیح روح و جسم فرزندان خود از متخصصین تعلیم و تربیت، مسئله‌ای بپرسیم. مثل اینکه ما برای تربیت فرزندانمان به قدر بختن غذا و تهیه لباس اهمیت قائل نیستیم.^۴

* خصوصیات عاطفی نه سالگی و ده سالگی

— در این مرحله از رشد، عواطف کودک مهمترین انگیزه برای فعالیت است.

— خشم و نفرت خود را به دیگران به صورت قهر و بی‌اعتنایی نشان می‌دهد.

— از حالت چهره اشخاص، علائم خشم و محبت و نگرانی را می‌فهمد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

— موانعی که مانع رسیدن به هدفش باشد، موجب خشم او می شود.

● پی نوشتها

- ۱- از سخنان بهر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیه الله خامنه ای
- ۲- دیوبی، جان، اصول اخلاقی در تعلیم و تربیت، ترجمه سید مهدی سجادی، انتشارات تربیت، ۱۳۷۰، صص ۲۸-۲۷.
- ۳- داورمش، عباس، آموزش و توانبخشی کودکان معلول ذهنی، ۱۳۶۳، صص ۱۷۲
- ۴- فهیمی، سید مهدی، فرهنگ حبه (آداب و رسوم)، چاپ اول، ۱۳۶۹، صص ۹۴-۹۵
- ۵- روزنامه اطلاعات، پنجمین ۲۷ فروردین ۱۳۷۱، اخلاق برای همه، رضا اصفهانی
- ۶- شرفی، محمدرضا، مراحل رشد و تحول انسان، انتشارات شرکت سهامی چاپخانه، وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۶۴، صص ۱۳۷

- محتاج مهر و محبت است.
- می خواهد همیشه کامیاب و موفق باشد.
- ارضای عواطف را از اطرافیان به ویژه از پدر و مادر می آموزد.
- محرومیت و جدایی از پدر و مادر را به شدت درک می کند.
- قبول نشدن (عدم مقبولیت) در جمع دوستان باعث اختلال شدید عاطفی او می شود.
- در این سن به واقعیت مرگ پی می برد.

✱ نیکبخت

نیکبخت آن است که از حال دیگران پند گیرد و بدبخت آنکه از حال او پند گیرند.

بفلمیوس